

ENCHIR. CHRISTIANAE INSTIT. Fo. LII.

pronuntiat Coloss. i. Quoniam per ipsum condita sunt vniuersa , siue throni , siue dominationes , siue principatus , siue potestates , omnia per ipsum & in ipso creata sunt . Fecit in celo visibilia , solem & lunam & stel Augus. de las . Suis animalibus terrestribus , & omni plantarum genere impleuit ter symb. ad ca ram . Impleuit aerem volatilibus , mare natantibus , omnia impleuit crea te.lib. i. ca. i. turis proprijs . Fecit & hominem ad imaginem & similitudinem suam , in Gene. i. mente homini indita , ibi enim est imago dei . Ideo mens ipsa non potest Mēs hoīs in comprehendendi , ne a se ipsa quidem , quia est imago dei . Fecit , inquam , ho cōphēsibilis. minem , ut creaturis cæteris dominaretur , & constituit eum super opera creatus . manuum suarum . Omnia subiecit sub pedibus eius , oves & boues vni Psal. 8 ueras , insuper & pecora campi . Volucres cœli & pisces maris , qui per ambulant semitas maris . Et ut hæc propter hominem , ita hominem atq; omnia alia propter se , tametsi ipse nullius egeat , creavit . Siquidem hic Finis omnium est finis omnium rerum conditarum , ut cognoscant & glorifcent con rerum conditarum. ditorum .

Quod & hymnus trium puerorum manifeste declarat . Et quis tam cæs. 148 cus est , qui non videat , cœlos enarrantes gloriam dei ? Et hanc vniuersi Psal. 18 ratem rerum conditarum demonstrare ac testari deum , qui sit omnipotens , sapiens , bonus , & iustus . Ideo & Paulus ad Romanos inquit , di testatur : Roma. i. uinitatem in natura conspicí . Inuisibilia enim dei a creatura mundi per ea quæ facta sunt , intellecta conspicuntur , sempiterna quoque eius virtus & diuinitas , ita ut omnes pronuntiet inexcusabiles , qui quum ex creatura cognouissent deum , non sicut deum glorificauerunt . Nonne lex Naturæ arguit diuinaturæ , quæ in omnibus rebus conditis viger , hanc rerum naturam non nam prouidentiam . existere casu , sed certo consilio conditam esse gubernari & conseruari Acto. 14 aperte clamat ? Veluti quod corpora cœlestia tot annorum milibus , suos certissimos motus retinent . Quod superiora & inferiora corpora , in quædam naturarum contrarietate , perpetuo quodam consensu colligantur , quod vices temporum recurrent , quod maria , flumina , fontes , plantæ , & omne animantium genus , suæ quodq; naturæ legibus obtemperant , & in suos certos usus ac fines diriguntur . In primis autem in mente hominis expressum quoddam vestigium diuinitatis deprehendimus , quū minis exp̄ illius admirabilem vim in corpore humano sentimus . Per hos gradus sum vestigium diuinitatis . etiam ethnici venerunt ad aliquam notitiam summæ illius mentis , vnde condita sunt omnia . In quibus tamen nihil est tam egregium , quin infinitis partibus sit infra primam causam .

Am Christiani hominis est , non solum intelligere hunc orbem a deo conditum , sed & deum ubique esse præsentem , sustentantem & gaudiernantem omnia . Adeo , ut si ille vel paulisper manum subtrahat , omnia statim in nihilum reciderent , quemadmodum scriptum est psal. ciij. Psal. 103